

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta

Lékařská

Obor řízení

Patologická fyziologie

Uchazeč

RNDr. Michal Masařík, Ph.D.

Pracoviště uchazeče, instituce

Ústav patologické fyziologie LF MU

Habilitační práce

New Insights Into the Pathogenesis of Prostate Cancer

Oponent

doc. MUDr. Tomáš Büchler PhD.

Pracoviště oponenta, instituce

Onkologická klinika 1. LF UK a Thomayerovy nemocnice,
Praha

Předkládaná práce zkoumá patogenezi karcinomu prostaty, se zaměřením na metabolismus zinku a vybraných aminokyselin. Jedná se o komentovaný soubor četných publikací autora v impaktovaných časopisech. Práce je rozdělená do 4 částí, které na sebe logicky navazují.

První část je věnovaná přehledu role zinku a metalothioneinů v patogenezi karcinomu prostaty. V této části autor dokládá 4 přehledové články, 2 metaanalýzy a 2 původní práce, které se zabývají expresí genů souvisejících s metabolismem zinku v buňkách karcinomu prostaty. Experimenty byly provedeny na buněčných liniích adenokarcinomu prostaty nebo immortalizovaných buňkách normální prostaty. Klíčovým zjištěním je, že expozice vysokým koncentracím zinku indukuje expresi genů vedoucí k agresivnějšímu fenotypu nádorových buněk.

Část II se zabývá změnami v syntéze aminokyselin u karcinomu prostaty a možnosti její ovlivnění při zvýšené akumulaci zinku. Tato část obsahuje 4 původní práce. Autoři zjišťují, že změny v obsahu/metabolismu vybraných aminokyselin (zejména sarkosinu) ovlivňuje fenotyp nádorových buněk. Sarkosin je identifikován jako potenciální cíl terapeutických intervencí a autoři provedli preklinickou intervenční studii s liposomálním preparátem obsahujícím anti-sarkosinové protilátky.

V části III je metabolismus zinku a aminokyselin zkoumán v kontextu oxidativního stresu u karcinomu prostaty. Ukázalo se, že nadbytek zinkových iontů zvyšuje obsah kyslíkových radikálů v buňkách, i když výsledky byly do jisté míry heterogenní v závislosti na použité buněčné linii. Čtyři původní práce v této části dále zkoumají mechanismy citlivosti a rezistence buněčných linií na cytostatikum cisplatinu a vztah oxidativního stresu k autofágií a expresi genů podmiňujících pluripotentní buněčný fenotyp.

V poslední, IV. části se autorský tým zabývá možností predikce agresivního fenotypu u karcinomu prostaty na základě nových proteinových biomarkerů. Pět původních prací kromě jiného představuje analytické metody vyvinuté autorským týmem k detekci těchto potenciálních biomarkerů.

Jako jistý nedostatek vnímám malé propojení s klinickým výzkumem. Kromě dvou prací týkajících se nových biomarkerů není členem autorského týmu onkolog nebo urolog zabývající se léčbou karcinomu prostaty. Větší propojení s klinikou by mohlo přinést možnost testování na vzorcích pacientů nebo primárních buněčných liniích a zvýšit fokusaci výzkumu na klinicky relevantní problémy (například výzkum platinových cytostatik nepovažuji z klinického hlediska za prioritní).

Souhrnem se jedná o velmi kvalitní habilitační práce – prezentován je homogenní soubor prací, který dokládá dlouhodobý odborný zájem uchazeče o patofyziologii karcinomu prostaty. Práce je napsaná dobrou angličtinou a komentáře vhodným způsobem uvádí, shrnují a přemostují jednotlivé části práce a okruhy výzkumu. Všechny doložené práce byly publikovány v impaktovaných časopisech a lze u nich doložit citovanost.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce:

1. Jaký je současný pohled a doporučení pro užívání suplementace s obsahem zinku a/nebo dalších mikroprvků (selen, mangan, měď) v prevenci karcinomu prostaty?
2. Existuje možnost ovlivnění účinku antineoplastické léčby karcinomu prostaty (například radioterapie) regulací oxidativního stresu?
3. Jaký je vliv případné suplementace zinku na jiné fyziologické a patologické procesy (kardiovaskulární systém, centrální nervový systém, mužská fertilita)?

Závěr

Habilitační práce doktora Michala Masaříka „New Insights Into the Pathogenesis of Prostate Cancer“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Patologická fyziologie.

V Praze dne 3.7.2018

podpis